

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทยถือว่าเป็นประเทศเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ในประเทศไทยได้พัฒนาและรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว นอกจากการผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศแล้ว ยังมีการผลิตเพื่อการส่งออกไปยังต่างประเทศ ซึ่งในปีพ.ศ.2551 ประเทศไทยส่งออกสินค้าปศุสัตว์เป็นจำนวน 858,583.64 ตัน คิดเป็นมูลค่า 63,581.66 ล้านบาท (กรมปศุสัตว์, 2551: ออนไลน์) และเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่เป็นแหล่งอาหารของโลก นอกจากนั้นรัฐบาลยังมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนเลี้ยงสัตว์ เป็นผลให้ภาคเอกชนให้ความสนใจในการลงทุนในการทำปศุสัตว์ และสร้างอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์มากขึ้น จากภาวะการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจที่สูงขึ้น ทำให้ประเทศคู่ค้ากำหนดมาตรการ การกีดกันทางการค้า โดยการใช้มาตรการทางสุขภาพอนามัยเป็นประเด็นสำคัญ ทำให้การส่งออกเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ต้องได้มาตรฐานตามที่ประเทศคู่ค้ากำหนด ซึ่งมีการตรวจสอบวัตถุดิบและกระบวนการผลิตทุกขั้นตอนก่อนส่งสินค้าออกไปยังประเทศคู่ค้า เพื่อให้สินค้านี้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานและสามารถแข่งขันได้ในระดับโลก และในปัจจุบันมีโรคติดต่อที่ติดต่อจากสัตว์สู่มนุษย์ร้อยละ 60.3 ของโรคติดต่อทั้งหมด (สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ, 2553: ออนไลน์) โรคทั้งหลายนั้นเกิดจากทั้งสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นสัตวแพทย์จึงเป็นวิชาชีพที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาทางการปศุสัตว์ เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล นอกจากนั้นสัตวแพทย์ยังมีหน้าที่สำคัญในการดูแลมนุษย์ผ่านการดูแลสุขภาพสัตว์ และป้องกันการแพร่เชื้อของโรคระบาดในสัตว์ที่ติดต่อกับมนุษย์

ทั้งนี้ผู้ประกอบการวิชาชีพสัตวแพทย์จะต้องเป็นผู้มีเกียรติและศักดิ์ศรี ประพฤติให้สมกับความรู้ความสามารถที่ประชาชนไว้วางใจจากประชาชน และต้องรักษาชื่อเสียงเกียรติคุณแห่งวิชาชีพ โดยจะต้องประพฤติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสัตวแพทย์ ซึ่งระบุความประพฤติทั่วไปของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ว่า ต้องไม่ประพฤติหรือทำการใด อันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพการสัตวแพทย์ ต้องดำรงตนให้สมควรในสังคมโดยธรรมและช่วยเหลือสังคมตามฐานันดรแห่งวิชาชีพ ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการวิชาชีพสัตวแพทย์ พ.ศ.2545 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิชาชีพสัตวแพทย์ และต้องพัฒนา เพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะในการ

ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์เพื่อส่งเสริมและเพิ่มความชำนาญแห่งวิชาชีพ (สำนักงานสัตวแพทย์สภา, 2554: ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จัดตั้งคณะสัตวแพทยศาสตรระดับปริญญาตรีเป็นแห่งแรกของภาคเหนือ เพื่อตอบสนองการขาดบุคลากรด้านสัตวแพทย์ระดับปริญญา ตามมติคณะรัฐมนตรี คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เปิดรับนักศึกษารุ่นที่ 1 ในปีการศึกษา 2539 ในหลักสูตรปริญญาสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต โดยมุ่งเน้นบูรณาการ (Subject Integration) การเรียนรู้จากการแก้ปัญหา และเน้นการสร้างประสบการณ์วิชาชีพ (Professional Skills) ภายใต้อุปกรณ์และเป้าหมายของการก่อตั้งคณะสัตวแพทยศาสตร์ คือ การผลิตสัตวแพทยศาสตรบัณฑิตในระดับต่าง ๆ ให้มีความรอบรู้ คู่คุณธรรม เป็นผู้นำในสังคม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมไปถึงการผลิตบัณฑิตที่สามารถปรับตัวได้ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การสร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องผ่านการวิจัยพื้นฐานและการประยุกต์ ที่มีผลต่อความเข้มแข็งทางวิชาการขององค์กร และตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มั่นคง อย่างเพียงพอของในชุมชน ในประเทศ และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง นอกจากนี้คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้กำหนดค่านิยมของนักศึกษา โดยนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องเป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ เน้นผลลัพธ์ เคารพศักดิ์ศรีของคนทุกระดับ ทำงานอย่างสุดใจและสุจริต (คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553: ออนไลน์)

จากการศึกษาของ Stephen R. Covey เรื่อง 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ซึ่งกล่าวถึงอุปนิสัย 7 ประการที่เป็นรากฐานของผู้ที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะปรับเปลี่ยนความคิดและทัศนคติ และมีการปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสม และกลายเป็นอุปนิสัย ส่งผลให้เป็นผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ประสบความสำเร็จในวิชาชีพและการดำเนินชีวิต โดย 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งดังกล่าวประกอบด้วยอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน (Be Proactive) อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ (Begin with the End in Mind) อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ (Put First Things First) อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win) อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood) อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize) และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw) ซึ่งหลักการนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในวงการธุรกิจ การศึกษาและจิตวิทยา (Covey, 2004)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยใช้หลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Stephen R. Covey เพื่อเป็นแนวทางในสำหรับนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้ในการพัฒนาระดับอุปนิสัย 7 ประการ เพื่อเพิ่มศักยภาพของนักศึกษา ให้เป็นผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจ และเป้าหมายของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต การประกอบวิชาชีพ ตลอดจนการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น และการพัฒนาศักยภาพสัตวแพทย์ของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง 7 ประการ ตามหลักการของ Stephen R. Covey ของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง 7 ประการ ตามหลักการของ Stephen R. Covey ของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา
3. เพื่อให้นักศึกษาหรือผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษารุ่นนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระดับอุปนิสัยทั้ง 7 ประการอันนำไปสู่การเป็นผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

นิยามศัพท์

อุปนิสัย หมายถึง การผสมผสานกันระหว่าง ทักษะ และความปรารถนา (Covey, 2004)

7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง หมายถึง 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง ตามหลักการของ Stephen R. Covey (2004) ซึ่งประกอบด้วย อุปนิสัยที่ 1 คือการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 2 คือการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 คือการทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 4 คือการคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 คือการเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่น

เข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 คือการฉีกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยที่ 7 คือการลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 6 คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ หมายถึง อุปนิสัยพื้นฐานของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สร้างความวางใจ ความรู้สึกลดอคถ์ ความเชื่อใจที่เรามีต่อผู้อื่น ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของการทำงานร่วมกับผู้อื่น

อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต หมายถึง อุปนิสัยพื้นฐานของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ซึ่งแสดงการดูแลรักษาร่างกายและจิตใจให้มีสภาพดี และพร้อมที่จะพัฒนาอุปนิสัยอื่นๆ

กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว หมายถึง กลุ่มอุปนิสัยที่ประกอบด้วย อุปนิสัยที่ 1 คือการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 2 คือการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 คือการทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 7 คือการลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม หมายถึง กลุ่มอุปนิสัยที่ประกอบด้วย อุปนิสัยที่ 4 คือการคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 คือการเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 คือการฉีกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยที่ 7 คือการลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ